

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserterate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem posloplju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpslati.

Štev. 4.

V Ptuj v nedeljo dne 19. februarja 1905.

VI. letnik.

Vera in politika.

„Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste napravili iz nje jamo razbojnikov.“
Besede Kristusove.

„Vera je v nevarnosti“ — to je navaden klic, kateri se rabi dandanes od takozvanih voditeljev slovenskega ljudstva v političnem boju, „narodnost je v nevarnosti,“ to so besede spremljajoče ta klic in obojno rabijo ti voditelji tedaj, ko kažejo ljudstvu politična pota, po katerih naj bi hodilo.

In večina voditeljev našega ljudstva, večina političnih boriteljev je duhovskega stanu, ker ravno ti živijo kot bolj naobraženi med priprostim ljudstvom, občujoč vsak dan ž njim.

To dejstvo pa, da so duhovniki kot duševni voditelji slovenskega ljudstva ob enem tudi njega vodji v političnem boju, to dejstvo je za slovensko ljudstvo velikanskega, da, strašansko velikanskega pomena. To dejstvo je velikanska nevarnost preteča temu ljudstvu, to dejstvo je prepad, kateremu se približuje to ljudstvo, globok prepad, v katerega bode slepo telebnilo, ako ne sluša razven teh svojih voditeljev tudi svojih prijateljev s varilcev! Prepad pa je grozeč prepad časnega in večnega pogubljenja!

Globoku v srcu vsacega človeškega bitja leži biser, dragocen, neprecenljiv biser, katerega si je prineslo to bitje že pri porodu s seboj na svet, svitli biser tolažbe v vseh burjah tega življenja in ta biser se imenuje — vera! Ta biser se je pojavil povsod in pri vseh narodih v vseh časih, njegov blišč je svetil in še sveti ubogemu divjaku, svetil je do sedaj največjim učenjakom, kakor sveti zvezda mornarju, kazoč mu pravo pot.

Vso človeštvo je dobilo pri svojem porodu ta

biser od Boga, dobilo je pravo vero, a blišč tega bisera zatemnele so strasti človeške, kakor zakrije megla zvezdo mornarju.

Toda prišla je nova zvezda, jasnejša kakor solnce, prišel je — Kristus. In ta poslanec, edinorojenec, Boga, ta nam je pokazal pravi pot, zaukazal pa je tudi svojim 12terim apostolom, vsem svojim učencem in njihovim naslednikom, naj bi vodili vsa ljudstva brez izjeme po tem enem in istem, edino pravem potu! „Idite in učite vse narode . . in jaz bodem z vami do zadnjega dne!“ . . . .

In učenci Kristusovi so se držali tega povelja, vodili so ljudstva po pravih potih in ljudstva so bila srečna, ker so verna zaupala svojim voditeljem. Voditelji pa so se držali Kristusovega navodila in niso poznanili razločka med narodi.

A danes?

Tudi danes zaupa ljudstvo svojim voditeljem, tudi danes je ljudstvo v svoji celoti dobro, kakor nekdanj, a voditelji, ti niso taki, kakor so bili apostoli in učenci Kristusovi, čeprav so njih nasledniki.

Vnel se je mednarodni boj. Ena stranka preganja druge, ena bi bila rada močnejša od druge, boj, ljut boj razgraja med nami, nazivljemo ga z imenom politika.

Duševni voditelji ljudstva, večina naših duhovnikov pa pozabi pri tem boju na svojo pravo poslanstvo, pozabi vsled politike na vero!

Luči, svitile luči gorijo na oltarju, svetilniki se bliščijo, dragocena mašna obleka se bleskeče, mogočni glasovi orgel so vtihnili, zasliši se zvonček in staro in mlado je pokleknilo in gleda zaupljivo proti oltarju. Tam pa se sedaj godi velikanski čudež božji, zakaj, Jezus Kristus sam, stvarnik nebes in zemlje,

prihaja iz neba in se preseli v podobo kruha med nas zemeljske črve. In duhovnik povzdigne sveto hostijo in stotero človeških src se strese, stotero in stotero oči zre na tla, a roke pa ponižno trkajo prsa med tem ko usta šepečejo: „Gospod, nisem vreden, da prideš pod mojo streho, reči besedo in ozdravljena bo moja duša!“ In mir, blaženi mir napolnjuje srca človeška, naj bi še v njih tako neusmiljeno bučal življenja vihar. In ta mir, ta sveti mir podelil nam je duhovnik gospodov, on, ki je poklical nebeško božje jagnje na oltar. — — In ravno ta duhovnik nastopi par ur pozneje zunaj cerkve — v krčmi kot političen agitator! Njegove oči žarijo in sovraštvo vre iz njegovih ust, a poslušalci njegovi so ravno isti, ki so par ur poprej klečali pred čudežem božjim, katerega je on na oltarju povzročil. Ja, ako on kot duhovnik pri teh političnih prizorih ne misli več na Tistega, katerega je par ur poprej poklical iz neba na oltar, kako mora zahtevati od drugih, od cele množice, da bi v političnem boju ne pozabila na svojega Odrešenika? — —

Z opominjajočimi besedami nastopi duhoven na prižnici in stotero očí zre zaupljivo na njega, tolažbe, miru od njega pričakujoč. „Učite se od mene, ker jaz sem ponižen in milostljivega srca,“ „Mir vam bodi“, „Svoj mir vam dajem, svoj mir vam zapuščam, mir, katerega vam svet dati ne zamore!“ Te in enake besede Kristusove se glase iz prižnice (kancelna), tem in enakim besedam sluša tolažbe želeča in miru iskajoča množica vernih. — —

In ravno ta pridigar in oznanjevalec Kristusovega miru, ravno ta duhovnik sprave in tolažbe, par ur pozneje nastopi kot političen govornik, ščuvajoč eno stranko na drugo, strastni so njegovi pogledi, iz besed njegovih kipi goreče lastno sovraštvo napram nasprotni mu politični stranki.

Biser, dragocen biser svete vere, kdo je oskrnil na vnebovpijoči način tvoj svit?

Kako mora zahtevati tak duhovnik, da bi zverujočim srcem sprejeli njegovi poslušalci v cerkvi svete božje besede in to ravno od njega, od katerega vejo, kake sleparije trosi kot političen govornik se svojim govorom na zborovanju? . . .

Župnikov pes.

Znaš povest o župniku Zušniku s Tožbovca. No, ker je še nisi slišal, hočem ti jo povedati.

Župnik s Tožbovca je imel majhnega, črnega psa z imenom Fiderl. In ta kužek je bil pri »gospodu« v toliki milosti, da bi mu bil dal vsakega poldne vso prijetno dišeco pečenko, sam pa grizel samo solato, če bi ne bila skrbna gospodinja spekla za oba kar cel kilogram svinjskega ali telečjega mesa. Pes je župniku takorekoč na srce prirastel; vedno ga je jemal s seboj in mu večkrat pravil: »No, kako rad imam to živalico! Kako pametno me gleda! Fiderl, ko bi pač govoriti znal! Vem, da imaš v časih brihtnejše misli nego mežnar in tudi pri študiranju pridige bi mi lahko pomagal. Jejmene, kako veselo bi se midva lahko pogovarjala!«

Dobro. Prigodilo se je, da je maziljeni gospod nekoč v Fihposu bral, da je prišel v mesto zelo »kunšten« mož, ki zna pse, če so le količkaj razumni, v par tednih govoriti naučiti. Za ta veliki trud tudi ne zahteva ravno preveč. Tri-

Zopet tolažbe, zopet miru iskajoč poklek skesano človeško bitje v spovednici pred duhovnikom. In oba sta v bližini nebeškega Odrešenika, oba ta presvete hostije, tik Tistega, kateri je umirajoč na križu odpustil svojim sovražnikom. In grešnik povzročil skesano svoje grehe od duhovnika zopet tolažbe, po moči v svoji duševni bedi pričakujoč. Kar naenkrat vpraša spovednik: „No, kako pa si volil pri zadnjih volitvah, ali bereš „Štajerca“, katera stranka ti tvoja? Ja, ako si celo naročnik „Štajerca“, potem ne morem in ne smem dati odveze.“ — In to govori na svetem mestu duhovnik gospodov, duhovnik istega Kristusa, kateri je sodil svoj čas veliko grešnico prešestovalko z milim svojim pogledom, rekoč jej: „Idi in ne greši več!“

Biser, svitli biser svete vere, kdo je zopet oskrnil tvoj svit?

Ali verjame tak spovednik, da je v hostiji navzoč Tisti, ki vse vidi in vse ve? Tukaj je le dvojna mogoče, namreč, da verjame, ali da ne ne verjame. Ako verjame, da je Kristus navzoč v presveti hostiji, vendar postopa v Njegovi bližini in na svetem mestu tako, da žali spovedujočega se človeka, da ga spravljiva jezo, da vzbuja v njem, ki išče pomoči zopet novosti strasti, potem je ta duhovnik večji grešnik, kakotisti, ki se hoče skesano spovedati, ni toraj vreden da mu poveš svoje grehe, ni vreden, da bi ti dal odvezo. Ako pa ne ne verjame spovednik, da je Kristus navzoč tam na oltarju v presveti hostiji, potem zopet ni vreden, da mu poveš svoje grehe.

Duhovnik vsaki dan povzdigne nebeškega stvarnika, vsaki dan občuje takorekoč z živim Bogom vsaki dan povžije presveto Rešnje Telo, presveto Rešnjo Kri — kaj si mora potem misliti ljudstvo ako vidi in sliši razgrajanje v farovžih, ako vidi ta mošnjo pijančevanje, sliši preklinjanje, kaj, ko vidi istega duhovnika, valjajočega se v pregrešnih strastelga vidi, da se je upijanil do nezavesti?

V postelji leži bolnik, pripravlja se na daljno pot na pot, o kateri še ni noben potnik pravil kaka j in o kateri nihče ne ve kam vodi. Smrtne srage m stoje na čelu, a strah in groza napolnujeta mu dušo

deset goldinarjev v naprej, trideset pa potem, ko žival že govori Gromska potica! misli si župnik, to je pa nekaj za men in mojega Fiderla!

Da je prav razumen, mu ne more nobeden profesor na celem svetu odrekati. Plačal bi tudi prav lahko, toda bre psička mi je čas predolg.

Najrajši bi bil šel kar sam s kužekom v mesto, pa ko dober dušni pastir ne sme pustiti svojih ovčic samih — lahko bi tedaj v Tožbovcu mir nastal — in tako je poslal v Marijbor mežnarja s psom in s tridesetimi goldinarji.

Tožbovski mežnar je bil uboga para, se bolj ubog nego cerkvena miš. Imel je namreč požrešnega župnika in polnokočo otrok. Na potu v mesto je premišljeval: ej, ej, ko bi pač smel teh trideset goldinarjev sam obdržati! Meni bi bilo z denarjem za dolgo časa pomagano, z onim kunšnim gospodom v mestu pa ni nič družega, kakor sama sleparija črne vrane me naj pozobljejo, če se more pes govoriti naučiti. Najpametnejše bi bilo, če — no, kaj bi bilo najpametnejše? Tu pride mežnar do Drave, vrže psa v vodo, shrani denar in se vrne domov. Fiderl pa je utonil!